

# Střední škola automobilní

Dukla 313, Ústí nad Orlicí

Upravené maturitní okruhy

## Silniční doprava

třída 4 KA, 4KB

ročník 2020 – 2021

### 1. Historie dopravy

- příčiny vzniku dopravy
- vysvětlíte vztah doprava – přeprava
- jaký je význam postavení a úkoly dopravy v současném společenském procesu

### 2. Osobní doprava

- vývoj osobní přepravy v jednotlivých druzích doprav
- technická základna městské hromadné dopravy
- současnost a předpokládaný rozvoj městské hromadné dopravy
- jaké jsou přínosy při využívání městské hromadné dopravy z hlediska ekonomického a ekologického

### 3. Nákladní doprava

- vývoj nákladní přepravy v jednotlivých druzích doprav
- jaké jsou úkoly nákladní dopravy v současném společenském procesu
- uveďte manipulační prostředky užívané v nákladní dopravě pro kusový, sypký a kapalný materiál
- metody marketingu v nákladní dopravě (průzkum, nabídka, kontrakt, plánování a kontrola)

### 4. Železniční doprava

- rozdělení technické základny železniční dopravy
- rozdělení železničních vozidel
- druhy zabezpečení v železniční dopravě
- výhody a nevýhody železniční dopravy, jaké jsou dopady na životní prostředí
- tvorba grafikonu železniční dopravy

### 5. Silniční doprava

- vývoj a současnost silniční dopravy
- technická základna silniční dopravy
- zabezpečení v silniční dopravě
- rozdělení činností silniční dopravy, její úkoly ve společenském procesu
- vliv silniční dopravy na životní prostředí a jaká jsou opatření pro snížení dopadů na životní prostředí

## **6. Rozdělení osobních silničních vozidel a vozidel městské hromadné dopravy**

- rozdělení os. vozidel - podle koncepce pohonu, typu karoserie a prostorů
- další možná hlediska rozdělení a druhy vozidel MHD
- v čem spočívají integrované dopravní systémy v MHD
- vysvětlíte pojmy: **park and ride; bike and ride**

## **7. Rozdělení nákladních silničních vozidel**

- rozdělení podle použití a přepravních prostorů podle nákladu
- co jsou externí a integrované manipulační prostředky v silniční nákladní dopravě, příklady použití
- rozdělení silničních komunikací podle státního významu a účelu
- dopravní stavby a provozní budovy v silniční dopravě
- použití a druhy tachografů v silniční dopravě

## **8. Stabilní základna silniční dopravy**

- vývoj a konstrukce vozovek
- rozdělení silničních komunikací (význam a účel)
- rozdělení staveb a provozních budov
- jakými rozměry a hmotností je limitován nadrozměrný a nadměrný náklad
- jaké přípravy a opatření jsou nutné před realizací přepravy

## **9. Lodní doprava**

- vývoj a význam lodní dopravy, ekonomičnost lodní dopravy
- rozdělení stabilní technické základny lodní dopravy
- rozdělení plavidel podle pohonu a způsobu plavby
- rozdělení plavidel podle použití
- zabezpečení v lodní dopravě

## **10. Letecká doprava**

- vývoj a význam letecké dopravy ve společenském procesu, vliv na životní prostředí
- rozdělení stabilní základny letecké dopravy
- rozdělení leteckých dopravních prostředků podle konstrukce, doletu a užití
- vysvětlit vznik vztlaku na křídle a k čemu slouží
- zabezpečení letového provozu

## **11. Nestandardní doprava**

- potrubní doprava – pneumatická, hydraulická, výhody, užití
- rozdělení lanových drah a využití v přepravě
- rychlodráhy, rozdělení, užití

## **12. Horizontální kontinuální doprava, dopravníky**

- rozdělení: s tažným elementem, příklady a využití bez tažného elementu, příklady a využití
- pneumatická doprava pro přepravu sypkých materiálů: podtlaková, přetlaková
- základní druhy jeřábů

## **13. Městská hromadná doprava**

- vývoj MHD, současnost a výhled
- technická základna MHD
- co jsou integrované dopravní systémy v MHD
- jaké veličiny určují výpočet kapacity linkové městské hromadné dopravy

## **14. Zákon č. 111/94 Sb. o silniční dopravě**

- uveďte základní pojmy, týkající se silniční dopravy, ze zákona
- jaké jsou podmínky pro provozování silniční dopravy nad hmotnost vozidla nebo jízdní soupravy nad 3,5t
- jaké jsou základní povinnosti dopravců v silniční dopravě
- jaké jsou formy regulace v silniční dopravě, které může provádět stát na základě uvedeného zákona
- vysvětlete pojem – dopravní obslužnost území

## **15. Mezinárodní kamionová doprava**

- jaké jsou legislativní podmínky pro podnikání v mezinárodní kamionové dopravě
- co jsou dopravní a přepravní doklady
- zvláštnosti při přepravě nebezpečných věcí a materiálů
- vysvětlete pojem – celní bezpečnost a které úmluvy se týká

## **16. Úmluva o přepravní smlouvě v mezinárodní silniční dopravě (CMR)**

- důvody vzniku úmluvy
- jaký je obsah a požadavky úmluvy
- vztahy mezi účastníky úmluvy a kdo to jsou

## **17. Celní úmluva o mezinárodní přepravě zboží na podkladě karnetu TIR**

- jaké byly důvody vzniku úmluvy
- jaké jsou základní požadavky úmluvy
- vysvětlení jednotlivých požadavků
- k čemu slouží dodávkové a platební podmínky ICOTERMS
- čím je definován nadměrný a nadrozměrný náklad, jak je zajišťována jeho přeprava

## **18. Dohoda o přepravě nebezpečných věcí po silnici (ADR)**

- vznik a význam dohody
- jak jsou definovány nebezpečné věci
- obsah přílohy A
- obsah přílohy B
- k čemu slouží mezinárodní nákladní list CMR

## **19. Evropská dohoda o práci osádek v mezinárodní silniční dopravě (AETR)**

- význam dohody, pro které vozidla je závazná a pro které ne
- věk, doby řízení, přestávky, odpočinek
- druhy záznamových zařízení
- vztah dohody AETR k zákonu č. 111/94 Sb.
- k čemu slouží a jakou problematikou se zabývá logistika v dopravě

## **20. Dohoda o mezinárodních přepravách zkazitelných potravin a specializovaných prostředcích pro tyto přepravy (ATP) – „pod řízenou teplotou“**

- účel dohody a její význam z hlediska společenského procesu
- rozdělení a značení přepravních a dopravních prostředků ATP
- povinnosti a odpovědnost dopravce, teplotní podmínky
- čím vším se zabývá oblast zásobování z hlediska logistiky

## **21. Paletizace**

- systém paletizace
- podmínky a přínosy paletizace
- základní rozměry a rozdělení palet podle účelu, materiál palet
- manipulační prostředky pro manipulaci s paletami
- význam palet v kombinované dopravě

## **22. Kontejnerizace**

- vývoj kontejnerů, systém kontejnerizace
- podmínky a přínosy kontejnerizace
- uveďte rozměry a typy kontejnerů ISO podle účelu použití
- co jsou kontejnery označované ACTS a kde se především používají
- uveďte manipulační prostředky pro manipulaci s kontejnery

## **23. Kombinovaná doprava**

- co je kombinovaná doprava
- přednosti a nevýhody jednotlivých druhů doprav
- druhy kombinované dopravy, vysvětlit výrazy **Ro – La, Roll on – Roll off**
- jaká problematika je spojená se zaváděním kombinované dopravy

## **24. Evropská dohoda o ochraně zvířat při mezinárodní přepravě**

- požadavky dohody
- základní podmínky přepravy živých zvířat
- odlišnosti v silniční, železniční, lodní a letecké dopravě
- k čemu slouží ložný plán, kdo má zodpovědnost za naložení a fixaci nákladu

## **25. Fixace a balení**

- důvody nutnosti fixace nákladu, fixační a vázací prostředky
- požadavky na fixaci jednotlivých druhů ( typů) nákladu nebo zboží
- jaké jsou požadavky na funkci obalu a význam obalu
- materiály obalů, požadavky na materiál obalů z hlediska ekologie

## **26. Sklady a skladování**

- jak souvisí logistika s důvody skladování
- rozdělení typů skladů z hlediska skladovaných materiálů a zboží
- organizace práce ve skladech při průchodu nebo skladování zboží a materiálů
- vysvětlíte systém **First in – First out ( FI – FO)**
- manipulační prostředky ve skladech a využití počítačové techniky

## **27. Logistika v dopravě**

- vznik logistiky, pojetí a rozsah využívání logistiky v dopravě, především v nákladní silniční dopravě
- oblasti logistiky v dopravě
- druhy logistických technologií a jejich užití aspoň tři

zpracoval: Ing. Ladislav Kapl  
leden 2021